

samostalno i slobodno kretanje, koje transportno poduzeće zbog toga ne može ostaviti na čuvanju kod primaoca robe, već ga u pravilu mora čuvati za čitavo vrijeme zakašnjenja s istovarom. To ima za posljedicu da u slučaju nepravodobnog istovara kamiona nastaju sasvim drukčiji i u pravilu znatno veći troškovi, nego u slučaju nepravodobnog istovara željezničkog vagona. Zbog toga se sporazum o primjeni željezničke tarife na kamionski saobraćaj može u pravilu odnositi samo na zaračunavanje redovne vozarine, a na zaračunavanje sporednih pristojbi, posebno ležarina i danguba zbog nepravodobnog utovara ili istovara kamiona, samo u slučaju ako je među strankama izričito ugovoreno da se sporazum o primjeni željezničke tarife odnosi i na takve pristojbe.

Kako ni tužitelj ne tvrdi da je ovo među strankama bilo izričito ugovoreno, a tužitelj u toku prvostepenog postupka nije prigovorio tuženikovo tvrdnji da je redovna vozarina bila s prijevoznikom ugovorena u iznosu koji je niži od željezničke tarife za prijevoz iste robe na odnosnoj relaciji, to je osnovano stajalište pobijane presude da u ovom slučaju tužitelj nije oštećen radnjom ili propustom tuženikovim, i zbog toga je prvostepeni sud odbio tužitelja sa zahtjevom tužbe protiv tuženika.

Tužitelju je pristojalo pravo da prigovor previsokog zaračunavanja dangube za nepravodobni istovar kamiona istakne prijevozniku, odnosno u parnici, koju je prijevoznik protiv njega vodio kod Okružnog privrednog suda u Subotici.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 8.II 1964.

Vijeće: dr Melkior Erak, dr Dušan Arneri, dr Nikola Vučković

Prijevoz kamionom - Sklepanje ugovora - Vozarina - Usmeno sklopljen ugovor mijenja se potpisom tovarnog lista koje ga sadržaju primalac nije prigovorio - Kamionski tovarni list služi i kao isprava za sklapanje ugovora o prijevozu - Sofer je ovlašten na sklapanje ugovora putem tovarnog lista - Osoba koja primi teret svojim potpisom na tovarnom listu obvezuje korisnike prijevoza - Činjenica da se prevoze žive životinje ne znači da su stranke ugovorile vozarinu prema stvarnoj težini prevezenog tereta

Tužitelj je vozar, a tuženik korisnik prijevoza - primalac. Tužitelj navodi da mu tuženik nije isplatio potpunu vozarinu za prijevoz živih životinja. Tuženik se opire tužbi navodeći da je on isplatio vozarinu kako je bila ugo-

vorena, a da je tužitelj samovoljno u fakturi povisio vozarinu. Prvostepeni sud je u postupku utvrdio da su se stranke usmeno dogovorile o visini vozarine, ali da je prilikom preuzimanja robe od strane predstavnika tuženika šofer dao na potpis tovarni list u kojem je bilo navedeno da se vozarina obračunava prema nosivosti kamiona bez obzira na stvarno ukrcanu težinu robe. Na temelju tako utvrdjenog činjeničnog stanja sud je udovoljio tužbenom zahtjevu.

Protiv ove presude žalili se tuženik navodeći da je prvostepeni sud pogriješio kad je vozarinu obračunao prema navodima u tovarnom listu, nego da ju je morao obračunati prema usmenom sporazumu, tj. na temelju stvarno prevezene količine tereta. Osim toga da iz činjenice, što se radi o živim životinjama, proizlazi da je među strankama bila ugovorena vozarina prema stvarnoj težini tereta.

Drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu iz ovih razloga:

Činjenica, što se radilo o živom teretu, još ne govori za to da bi među strankama bila ugovorena vozarina prema stvarnoj težini tereta, nego prije obratno, jer stvarna težina tereta ne stoji u ekonomski opravdanom razmjeru s nosivošću vozila, koje je u ovom slučaju morelo biti upotrijebljeno baš zbog specifičnosti tereta. Zbog toga je razumljivo da se vozar osigurao posebnim uglavkom od gubitka, a kojim bi očito izvršio prijevoz, kad bi vozarinu ugovorio prema stvarnoj težini tereta, koja je iznosila nešto preko 6.000 kg., dakle ispod jedne trećine nosivosti vozila.

Ne može se uvažiti niti daljnji razlog tuženikove žalbe, da kamionski tovarni list ima samo značaj potvrde o preuzetoj robi. U pomanjkanju pozitivnih propisa o unutaršnjem prijevozu tereta motornim vozilima treba primjenom pravnog pravila paragrafa 394 Hrv.trg. zakona, kao i analogno odredbama, koje vrijede za željeznički i međunarodni teretni cestovni saobraćaj, uzeti da je i u unutrašnjem cestovnom saobraćaju za prijevoz tereta za sadržaj prijevoznog ugovora među strankama vjerodostojan sadržaj kamionskog tovarnog lista. Ne može se uvažiti ni tuženikovo stajalište da tužitelj šofer nije bio ovlašten izdavati tovarni list, jer pošiljalac osnovano može smatrati da je tužitelj ovlastio na izdavanje tovarnog lista šofera kamiona, kojemu je omogućeno raspolagati tiskanicama kamionskog tovarnog lista s oznakom tužiteljeve firme, osobito ako je prijevoz pošiljke stvarno bio izvršen /Uzence br.40 O.U./. Isto tako ne može se uvažiti niti daljnji razlog žalbe da tuženikov službenik prigodom preuzimanja robe nije bio ovlašten potpisati tovarni list, jer tuženik ne tvrdi da taj službenik nije bio ovlašten preuzeti teret od vozaara, a ovlaštenje na preuzimanje tereta

ovlašćuje ga po zaposlenju u smislu iste Uzance i na potpisivanje prijevoznice kojom je odnosni teret prevezen. Zbog toga konačno nije osnovano ni stajalište žalbe da tuženik nije bio dužan odmah reklamirati eventualnu neispravnost sa držaja prijevoznice, koju je potpisao tuženikov ovlaštenu službenik, čim je ova neispravnost opažena.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 14.II 1964.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Ernest Vajić, dr Emilije Pallua

Sudar brodova na moru - Zastarni rok za tjelesne povrede prouzrokovane sudarom iznosi dvije godine

Dana 17.IX 1958. u 17.45 sati došlo je pred lukom Rijeke do pomorskog sudara između broda "Pag" i broda "Rautas", koji je teglio lučki tegljač "Ahil". Tužiteljica se nalazila na brodu "Pag". Povodom udara broda "Rautas" u brod "Pag" tužiteljica je zadobila povrede, pa tužbom traži da joj tuženici, brodari remorkera i broda "Rautas", naknade štetu nastalu u vezi s liječenjem i trajnim umenjenjem radne sposobnosti.

Tuženici su prigovorili da je tužbeni zahtjev zastario.

Pobijanom presudom prvostepeni sud je uvažio prigovor zastare primjenom čl.19 Zakona o zastarjevanju potraživanja, pa odbio tužbeni zahtjev i obvezao tužitelja na naknadu troškova tuženicima.

Protiv presude žali se tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, bez navodjenja u čemu se one sastoje, te zbog pogrešne primjene materijalnog prava, i predlaže da žalbeni sud pobijanu presudu ukine i vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i odlučivanje. U žalbi se navodi da je tužitelj - zbog nesvjesnog stanja u kome se nalazio - saznao za štetu i za počinitelja štete tek kad mu je zdravstveno stanje to dopustilo, pa je stoga prvostepeni sud bio dužan zastarni rok primijeniti računajući tek od toga časa; tako sračunatim protekom vremena sud bi utvrdio da tužba nije podnesena nakon izmeka trogodišnjeg zastarnog roka. Osim toga žalitelj smatra da prvostepeni sud nije s pravom odbio uvažiti da je posljednji dan od njega izračunatog zastarnog roka bila nedjelja, pa da je tužba mogla biti predana slijedeći dan u skladu s čl.101 st.3 Zpp.

Tuženici nisu odgovorili na žalbu.